T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/253
KARAR NO : 2025/451
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi kapsamında sürekli işçi kadrosunda görev yapan davacının, aile bütünlüğünün temini mazeretine dayalı naklen atanma isteminin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. Y.
Vekili : Av. A. S.
Davalı : Sağlık Bakanlığı
Vekili : S. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili müvekkilinin, Manyas Devlet Hastanesinde sürekli işçi kadrosunda görev yaptığını, aile bütünlüğü mazereti nedeniyle eşinin görev yaptığı Bigadiç ilçesine temizlik görevlisi olarak atanma talebinin reddine dair, Balıkesir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 07/08/2023 tarih ve E.39559152-929-221537047 sayılı işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Balıkesir 2. İdare Mahkemesi 28/11/2023 tarih ve E.2023/904, K.2023/1235 sayılı kararı** ile, davacı ile işvereni arasında iş akdinden doğan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, söz konusu karar istinaf edilmiş; Bursa Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 11/03/2024 tarih ve E.2024/398, K.2024/379 sayılı kararı ile istinaf başvurusu reddedilmek suretiyle karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlıkta; davalı İdare ile davacı arasındaki hukuki ilişki İş Kanunu'na tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmuş bir iş hukuku ilişkisi niteliğini taşıdığından, davacının naklen atanma isteminin reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemin, idarenin yetkili organı tarafından işveren sıfatıyla tesis edilmiş bir özel hukuk işlemi olduğu açıktır. Aksine bir düşünce, işverenin salt bir kamu kuruluşu olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm yazılı irade beyanlarının idari işlem niteliğinde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyuşmazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu doğurur.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin

Belirtilen tüm bu hususlara göre ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi ile, İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesiyle iş mahkemelerinin görevli kılınmış olması; daha sonra yürürlüğe giren 7306 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi ile de 4857 sayılı İş Kanunu'na veya 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına iş mahkemelerinin bakacak olması karşısında, işçi olan davacı ile işvereni arasında iş akdinden doğan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle;

1-Davanın görev yönünden reddine..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Manyas Asliye Hukuk Mahkemesi (İş Mahkemesi sıfatıyla) 12/12/2024 tarih ve E.2024/83 K.2024/149 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca davanın idari yargının görev alanına girmesi ve dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş ve taraflarca istinaf edilmeyen, karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava; eş durumu sebebiyle talep edilen nakil işleminin reddine yönelik kurum işleminin iptal edilmesi istemidir. Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davacının 2020 tarihinden itibaren, Sağlık Bakanlığı Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde yer alan Manyas Devlet Hastanesinde sürekli işçi olarak görev yapmakta olduğu, davacının eşinin ise yaklaşık 13 yıldır Bigadiç İlçesinde bulunan Etibor Maden İşletmelerinde (Bor İşletme Müdürlüğü) güvenlik görevlisi olarak çalıştığı, davacının 2020 yılında Manyas ilçesine atanması işleminden önce, eşinin aksamadan devam eden işi sebebiyle davacının ve ailesinin, düzenlerinin en başından beri Bigadiç ilçesinde kurulu olduğu, davacının çocuklarının da öğrenimine Bigadiç ilçesinde devam ettiği, davacının 2020 yılında Manyas Devlet Hastanesinde çalışmaya başladığı tarihten itibaren ilçeler arası ulaşım zorluğu olduğu için iş yerinin bulunduğu Manyas ilçesine tek başına yerleşmek zorunda kaldığı, davacının eşinden ve küçük yaştaki iki çocuğundan ayrı kaldığı, bunun üzerine davacının, üyesi olduğu Ö. S. İ. S. ile davalı idare arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi ile davalı tarafa sunduğu 31.07.2023 tarihli dilekçesi ile eşinin çalışmakta olduğu Bigadiç ilçesine atanmasını talep ettiği, ancak bu talebinin davalı idare tarafından 07.08.2023 tarih ve E-39559152-929-221537047 sayılı işlemi ile reddedildiği, bunun üzerine davalı idarenin bu işleminin iptaline karar verilmesi talebi ile Balıkesir 2. İdare Mahkemesinin 2023/904 E. Sayılı dosyası ile idari iptal davası açıldığı, Balıkesir 2. İdare Mahkemesinin 2023/904 E. ve 2023/1235 K. sayılı kararı ile Görevsizlik kararı verilerek, bu karar hakkında davacı yanın yapmış olduğu istinaf başvurusunun Bursa Bölge İdare Mahkemesinin 2024/398 E. ve 2024/379 K. sayılı kararı ile temyiz yolu kapalı olmak üzere reddedildiği ve kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacının nakil talebi bir idari işlem olup, davacı tarafça, idareden eş durumu sebebiyle nakil işlemi talep edilmekte olduğu, davanın özünü bu talebin oluşturduğu, uyuşmazlığın; nakil işlemi şeklindeki idari işleme yönelik olup, davanın herhangi bir şekilde işçilik alacağı ve muvazaalı nitelikte iş uyuşmazlıkları ve farklı nitelikte iş mahkemelerini ilgilendiren iş uyuşmazlıkları da olmayıp, tamamen idari nitelikli bir talep olduğu, anılan sebeplerle; uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-b maddesi uyarınca, yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmış, öncesinde söz konusu uyuşmazlıkta idari yargının, adli yargının görev alanını ilgilendiren bir dava olduğunu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin

belirtmesi üzerine aşağıda belirtildiği şekilde hüküm tesisi yoluna gidilmiştir.

HÜKÜM Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:

1-HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle DAVANIN USULDEN REDDİNE,

2-Görevli yargı yolunun belirlenmesi için dosyanın talep halinde UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE..."

5. Manyas Asliye Hukuk Mahkemesi (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle, adli ve idari yargı dava dosyasına esas Uyap çıktılarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler"* üst başlıklı *"1.Genel ilkeler"* başlıklı 128. maddesi şöyledir:

"Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir."

7. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun *"İstihdam Şekilleri"* başlıklı 4. maddesinin (D) bendi şöyledir:

" (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

...

D) İşçiler:

(Değişik birinci cümle: 4/4/2007 - 5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz."

8. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "*Amaç ve Kapsam*" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.*"

9. 4857 sayılı Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir.*"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

11. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir.*" hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

12. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.*" hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

13. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

14. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı yanında, kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin talebi üzerine dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği, ancak Mahkemece başvuru evrakı beklenmeksizin dosyanın oluşan görev uyuşmazlığının giderilmesi talebiyle re'sen Mahkememize gönderildiği görülmüştür.

15. Bu haliyle, Asliye Hukuk Mahkemesince verilen karar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

16. Ancak, idari ve adli yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin

Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından ve adli yargı dosyası Uyap çıktılarının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dava dosyasına esas Uyap çıktılarıyla birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği hususları gözetildiğinde ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, idari ve adli yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN IŞIK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, Sağlık Bakanlığı Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğü Manyas Devlet Hastanesinde sürekli işçi kadrosunda görev yapan davacının, aile bütünlüğü gerekçesiyle Balıkesir Bigadiç'e temizlik görevlisi olarak atanma talebine ilişkin başvurusunun reddine dair işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

19. 657 sayılı Kanun'da ilk üç istihdam şeklinin dışında kalan kişiler olarak belirtilen işçiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına işaret edilmek suretiyle, kamu kurum ve kuruluşlarında statü hukuku dışında kalan istihdam şekli de benimsenmiş olup, kamuda çalışan işçiler hakkında özel bir yasal düzenleme de öngörülmemiş bulunduğundan, bunların iş hukukuna tabi oldukları kuşkusuzdur.

20. Olayda, davacının 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127. maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Geçici 23. madde kapsamında Sağlık Bakanlığı Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğü Manyas Devlet Hastanesinde sürekli işçi kadrosuna geçiş yaparak görevine başladığı, davacının aile bütünlüğü gerekçesiyle Balıkesir Bigadiç'e temizlik görevlisi olarak naklen atanması istemiyle yaptığı başvurunun reddi üzerine, bu işlemin iptali istemiyle görev uyuşmazlığına konu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

21. Davalı idare ile davacı arasındaki hukuki ilişki İş Kanunu'na tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmuş bir iş hukuku ilişkisi niteliğini taşıdığından, davacının naklen atanma isteminin reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemin, idarenin yetkili organı tarafından işveren sıfatıyla tesis edilmiş bir özel hukuk işlemi olduğu açıktır.

22. Buna göre, dava konusunun, işçi-işveren ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlık olduğu, İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasındaki iş akdinden doğan her türlü hukuki uyuşmazlıkların çözümünde İş Mahkemelerinin görevli kılınmış olduğu, aksine bir düşüncenin, işverenin salt bir kamu kuruluşu olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tasarrufunun idari işlem niteliğinde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyuşmazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu doğuracağından, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Manyas Asliye Hukuk

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin

Mahkemesince (İş Mahkemesi sıfatıyla) yapılan başvurunun reddi ile Mahkemece verilen 10/02/2025 tarih ve E.2024/83, K.2024/149 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Manyas Asliye Hukuk Mahkemesince (İş Mahkemesi sıfatıyla) yapılan BAŞVURUNUN REDDİ ile Mahkemece verilen 10/02/2025 tarih ve E.2024/83, K.2024/149 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5xAcrBe - 42Tt3rd - K9qTWmz - NWWQQ0= ile erişebilirsin